

kapitler, der handler om stofbrugernes perspektiver – stofbrugere, der vel at mærke er kontaktet uden for behandlingssystemets rækkevidde.

Nanna Mik-Meyer
Ph.d., adjunkt
Afd. for Ledelse, Politik og Filosofi
Copenhagen Business School

Neil Blair Christensen: *Inuit in Cyberspace. Embedding Offline Identities Online.* København: Museum Tusulanum Press 2003. 135 sider. ISBN 87-7289-723-6. Pris: 148 kr.

Neil Blair Christensen er født i Illoqqortoormiut (Scoresbysund) i Østgrønland og har boet forskellige steder i Grønland, indtil han som otteårig flyttede med familien til Danmark. Han er eskimolog fra Københavns Universitet, og bogen bygger på hans hovedfagsspeciale fra 1999. Formålet med bogen er at vise, hvordan (nogle) inuitter bruger og forholder sig til internettet, og forfatterens umiddelbare svar er, at det gør de på meget praktiske, specifikke og hverdagsagtige måder, og at de bruger internettet i kultur- og identitetsbekræftende øjemed. Når forfatteren selv fremhæver, at han kun kan udtale sig om *nogle* inuitters brug, skyldes det hans materiales karakter og den kendsgerning, at han ikke har søgt at forfølge eventuelle eksempler på en anden og mindre identitetsorienteret og praktisk brug af nettet.

Emnet for bogen er motiveret af, at der så godt som ikke er skrevet noget om inuitter i cyberspace. Med emnet slår forfatteren to temaer an og placerer sig dermed centralt i to større diskussioner. Dels har vi den løbende diskussion om forholdet mellem inuitter og modernitet, dels diskussionen af cyberspacelitteraturen og -teoretikerne, hvis empiriske forankring tilsyneladende ofte er ret beskeden. Det er en kendsgerning, at inuitter gerne fremstilles meget forenklet af folk udefra som enten glade fangere eller bedrøvede ofre for (post)moderniteten. Denne fremstilling knytter sig til en ekstern antagelse om, at indfødthed er i konflikt med lønøkonomi og moderne teknologi. Mens inuitkulturer og -identiteter således ofte tænkes og fastholdes inden for en museal ramme af folk udefra, argumenterer forfatteren for, at inuitter ikke nødvendigvis bliver mindre inuitter af at leve et såkaldt moderne liv og anvende skiftende teknologier. Det bliver de kun, hvis de selv opfatter det på den måde.

Mens cyberspaceforskningen ifølge forfatteren typisk opererer med et skarpt skel mellem „online“ og „offline“, søger han at påvise en sammenhæng mellem de to rum. Bogen rummer således en kritik af cyberspaceteoretikere, der ofte arbejder i en tradition uden empirisk forankring og typisk falder i to grupper. På den ene side har vi utopisterne, der ser nettet som et potentielt frigørende redskab, der blandt andet implicerer en dekonstruktion af identiteter og en overskridelse af sted. På den anden side har vi dystopisterne, der har et teknologisk deterministisk syn på nettet og dets virkning på folk. Neil Blair Christensen viser derimod, hvordan inuitter på hjemmesider m.m. hævder deres kulturelle identitet ved at henvise til deres „offline“-lokalsamfund, og at fysiske og materielle betingelser spiller en meget væsentlig rolle i forbindelse med denne henvisning. Inuitter optræder altså eller præsenterer typisk sig selv på nettet som en særlig slags med en særlig identitet fra et særligt sted, der ligger højt mod nord og er

præget af denne særlige beliggenhed fjernt fra den store verden. Sagt med andre ord: Her er absolut ikke tale om noget forsøg på at overskride de bindinger og begrænsninger, som udspringer af kroppen og stedet som fysiske størrelser. Det er den sociale, lokalt og regionalt forankrede krop og identitet, der står centralt. Neil Blair Christensen kombinerer altså et gammelt kendt tema som kulturel identitet med en ny vinkel i form af cyberspace, der er så godt som ubeskrevet i den arktiske antropologi, selvom internettet er af stigende betydning i de arktiske samfund. Forfatteren skriver selv, at studiet i høj grad er motiveret af at rette op på denne mangel, men også af at relatere diskussionen af cyberspace til andet og mere end cyberspace selv og dermed vise, at grupper, der bruger internettet, ikke nødvendigvis kun eksisterer som sociale grupper i kraft af mediet, men at de også har et „offline“-fundament.

Kapitlet „Going Nowhere to Get Everywhere“ rummer udmærkede og underholdende betragtninger over dét at bedrive cyberspaceetnografi, hvad der kræves af udstyr til en rejse i cyberspace, og hvordan det forholder sig til feltarbejde i mere klassisk forstand. Det beskrives, hvordan forfatteren skaffer (net)informanter fra både Alaska, Canada og Grønland ved at lægge et spørgeskema om brugen, betydningen og virkningerne af internettet ud på en hjemmeside. Feltmaterialet består af spørgeskemaundersøgelsen, der suppleres af interview per e-mail med et antal informanter. Dertil kommer en indholdsanalyse af et større antal hjemmesider fra Arktis og herunder en analyse af, hvordan inuitter præsenterer sig selv i gæstebøger på hjemmesider. Endelig sammenholdes materialet med den regionale etnografiske litteratur.

Bogen er velskrevet og lettilgængelig. Forfatterens pointer er måske ikke overraskende, men nok så væsentlige i forhold til nogle af de mere hårdnakkede forestillinger om inuitter og modernitet, og han argumenterer overbevisende. Bogen er forfriskende læsning i kraft af emnet.

*Bo Wagner Sørensen
Mag.scient. & ph.d.
Kultur- og Sprogødestudier & Center for Ligestillingsforskning
Roskilde Universitetscenter*

Charlotte Holgersson, Pia Höök, Sophie Linghag & Anna Wahl: *Det ordner sig. Teorier om organisation og køn*. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur 2004. 248 sider. ISBN 87-593-1034-0. Pris: 270 kr.

Fire svenske kønsforskere har skrevet en grundbog, hvori de introducerer forskningsfeltet *køn og organisation*. Bogen blev udgivet i Sverige for to år siden og bliver nu i samarbejde med Center for Ligestillingsforskning (RUC) udgivet i en tilpasset form, så den danske læser bliver præsenteret for statistiske og historiske fakta, der giver indblik i, hvordan det står til med ligestillingen i Danmark.

Det ordner sig er titlen på denne grundbog. „Det ordner sig“ er også et hyppigt anvendt argument i ligestillingsdebatten i Danmark. Argumentet bygger på en overbevisning om, at den skæve kønsfordeling i toppen af den akademiske organisation, det private erhvervsliv og den offentlige sektor (med undtagelse af den kommunale sektor), hvor mænd er dominerende, skyldes et historisk efterslæb, og at det „ordner sig“ således, at den skæve kønsfordeling i ledelsen udligner sig med tiden. Det synes imidlertid ikke at